ECLI:LV:RPT:2025:0113.15220053324.1.S

Lieta Nr.15220053324

K77-1585-25/25

Rīgas pilsētas tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2025.gada 13.janvārī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Guntra Kuple,

piedaloties prokuroram Mārim Garjānim un zvērinātam advokātam Jevgeņijam Jarosovam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu, kurā /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /Persona A/ vadīja transportlīdzekli bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), atrodoties alkohola, narkotisko un citu apreibinošo vielu ietekmē, proti:

2024.gada 4.jūlijā ap plkst.20.53 /Persona A/ bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), atrodoties alkohola, narkotisko un citu apreibinošo vielu ietekmē, vadīja transportlīdzekli /Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /Numurs/, ar kuru brauca pa Kurzemes prospektu no Kleistu ielas puses Dammes ielas virzienā, Rīgā.

/Persona A/ urīnā atrasta tetrahidrokanabinola skābe, kokaīna metabolīti - metilekgonīns un benzoilekgonīns.

/Persona A/ asinīs atrasti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi, kokaīna metabolīta benzoilekgonīna "zīmes".

/Persona A/ asinīs un urīnā atrasts alprazolams un benzodiazepīna atvasinājuma metabolīti, etilspirts.

/Persona A/ asinīs konstatēta alkohola koncentrācija 1,48 promiles.

/Persona A/ vadītais transportlīdzeklis /Transportlīdzeklis A/ tika apturēts pēc ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanas /Adrese B/.

Ar savām darbībām /Persona A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Tiesas sēdē apsūdzētais pēc apsūdzības nolasīšanas norādīja, ka apsūdzība viņam ir saprotama, savu vainu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā atzina (lietas 96.lapa). Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu, tostarp tiesai izskaidrojot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību, kārtību un sekas, lietā tika pieņemts lēmums par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu. Līdz ar to apsūdzētā vaina noziedzīga nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta un spriedumā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu netiek veikta pierādījumu analīze un netiek ietverts pierādījumu uzskaitījums.

[3] Tiesas debatēs prokurors norādīja, ka izdarīts tīšs mazāk smags noziegums. /Persona A/, vadot transportlīdzekli, ir atradies vairāku vielu ietekmē un tika izraisīts ceļu satiksmes negadījums. /Persona A/ ir iepriekš sodīts ar prokurora priekšrakstu par sodu. Konstatējams viens atbildību mīkstinošs apstāklis – vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana. Atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti. Lūdz noteikt sodu brīvības atņemšana uz 4 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem. Lūdz noteikt galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta piekto daļu, pieskaitot sodu, kas noteikts ar 2024.gada 19.augusta Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora priekšrakstu par sodu. Ieskaitāma izciestā soda daļa – aizturēšanā pavadītais laiks. Lūdz noteikt konfiscējamās mantas aizstāšanu, piedzenot daļēju transportlīdzekļa vērtību 10 000 EUR.

Tiesas debatēs aizstāvis norādīja, ka jāņem vērā tas, ka apsūdzētajam ir dzīvesvieta, darba vieta, vidējā izglītība, nav pamata secināt, ka izvairīsies no soda izciešanas. Apsūdzētais ir apņēmies turpmāk noziedzīgus nodarījumus neizdarīt. Jāņem vērā atbildību mīkstinošs apstāklis – savas vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana, kā arī apstāklis, ka sadarbojies ar procesa virzītāju. Lūdz piemērot apsūdzētajam sodu – probācijas uzraudzība uz vienu gadu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz vienu gadu.

Apsūdzētais pēdējā vārdā norādīja, ka izdarīto nožēlo, vairs nav ko teikt.

[4] Nosakot apsūdzētajam sodu, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46.panta otro un trešo daļu, proti, nosakot soda veidu, tiek ņemts vērā noziedzīga nodarījuma raksturs, radītais kaitējums un apsūdzētā personība, savukārt, nosakot soda mēru, tiek ņemti vērā atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankciju, kas bija spēkā laikā, kad izdarīts noziedzīgs nodarījums, iespējamie soda veidi ir brīvības atņemšana uz laiku līdz vienam gadam, īslaicīga brīvības atņemšana, probācijas uzraudzība, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

Attiecībā par probācijas uzraudzības piemērošanas iespējām ņemams vērā Krimināllikuma Pārejas noteikumos paredzētais un Krimināllikuma 5.panta nosacījumi.

[4.1] Tiesa konstatē, ka Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir mazāk smags noziegums, ievērojot Krimināllikuma 7.panta trešo daļu. Nodarījums apdraud sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā. Tiesa ņem vērā, ka ar šādām darbībām, par kurām Krimināllikumā ir paredzēta atbildība, apsūdzētais apdraudēja sevi un citus ceļu satiksmes dalībniekus. Noziedzīga nodarījuma sastāvs ir formāls, tādēļ kādu konkrētu seku iestāšanos nav nepieciešams konstatēt, jo kaitīgumu radījusi pati darbība.

[4.2] Tiesa ir pārbaudījusi /Persona A/ personu raksturojošus datus, secinot, ka apsūdzētais dzimis /Datums /, paziņotā dzīvesvieta /Adrese B/, darba vieta SIA BTS ROAD palīgstrādnieka amatā. Iegūta vidējā izglītība, nav precējies, apgādājamu personu nav. Dzīvo ar vecmammu, kurai palīdz. Ir iepriekš sodīts – ar 2024.gada 19.augusta prokurora priekšrakstu par sodu par Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar sabiedrisko darbu uz 80 stundām. Sods nav izciests sakarā ar slodzi pamatdarbā. Veselības problēmu nav. Uzskata, ka narkotisko vielu un alkohola lietošanu problēmu nav.

[4.3] Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu piemēro atbildību mīkstinošu apstākli, jo apsūdzētais ir atzinis savu vainu un izdarīto nožēlo. Tiesa papildus ņem vērā, ka apsūdzētais ir sadarbojies ar procesa virzītāju un izmantojis savas tiesības saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 21.pantu piekrist vienkāršotas procesa formas izvēlei, kas atbilstoši tiesu praksei pastiprina vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu *(sk. Senāta 2018.gada 19.jūnija lēmums lietā Nr.SKK-J-348/2018)*.

[5] Tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi. Tiesai nav pienākuma ikreiz noteikt vainīgajam visvieglāko likumā paredzēto sodu, piemērojot visus iespējamos labvēlīgos likuma nosacījumus *(sk. Senāta 2018.gada 19.jūnija lēmums lietā Nr.SKK-J-348/2018)*. Tiesa, ņemot vērā visu sprieduma 4.1.-4.2.punktā norādīto atzīst, ka, lai tiktu sasniegts Krimināllikuma 35.pantā norādītais soda mērķis, apsūdzētajam kā soda veids ir piemērojama brīvības atņemšana.

Nodarījuma kaitīgums ir svarīgākā noziedzīga nodarījuma pazīme, kas izpaužas tajā apstāklī, ka noziedzīgais nodarījums apdraud personu svarīgas intereses tādā mērā, ka nepieciešams pret šo nodarījumu vērsties ar krimināltiesību līdzekļiem. Atbilstoši noziedzīga nodarījuma kaitīguma pakāpei Krimināllikuma Sevišķās daļas pantā vai panta daļas sankcijā paredzēti soda veidi un to apmērs, kas draud par konkrēto noziedzīgo nodarījumu (sk. *Krastiņš U., Liholaja V. "Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa. Trešais papildinātais izdevums." Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2021., 49. lpp.*). Apsūdzētais ar tiešu nodomu un apzināti prettiesiskām darbībām apdraudēja sabiedriskās drošības intereses mehānisko transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas jomā, papildus potenciāli apdraudot gan savu, gan sabiedrības locekļu dzīvību un veselību. Tiek ņemts vērā, ka apsūdzētais lietojis vairākas apreibinošās vielas, kā arī tas, ka saskaņā ar noziedzīga nodarījuma aprakstu pieļauts ceļu satiksmes negadījums, kas pamatoti norāda uz to, cik bīstama ir transportlīdzekļa vadīšana bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, atrodoties apreibinošo vielu ietekmē. Tiesa nesaskata iemeslus, kuru dēļ apsūdzētajam būtu piemērojams cits soda veids, arī ņemot vērā to, ka apsūdzētais nav radis iespēju likumā noteiktajā kārtībā vairāku mēnešu periodā izpildīt 80 sabiedriskā darba stundas, kas viņam tika piemērotas ar prokurora priekšrakstu par sodu.

Brīvības atņemšanas soda mērs ir nosakāms, ņemot vērā, ka Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā ir viens atbildību mīkstinošs apstāklis, tādējādi soda mēru var noteikt zem vidējās soda mēra robežas.

Kā arī apsūdzētajam par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanu ir nosakāms obligātais papildsods likumā noteiktajā soda mērā. Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas panta sankcija neparedz noteikt citu soda mēru konkrētajam papildsodam.

[6] Tiesa nenosaka apsūdzētajam galīgo sodu, ņemot vērā apstākli, ka lietas materiālos ir ziņas no Sodu reģistra, bet nav pieejams 2024.gada 19.augusta prokurora priekšraksts par sodu. Tiesas ieskatā apsūdzētajam galīgo sodu iespējams noteikt atbilstoši Kriminālprocesa likuma 649.pantā noteiktajai kārtībai rakstveida procesā, saņemto soda izpildes iestādes vai prokurora iesniegumu un tādējādi apsūdzētā tiesības netiks pārkāptas.

[7] Apsūdzētais ir ticis aizturēts pirmstiesas kriminālprocesā (lietas 19.lapa). Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu, soda izciešanas laikā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2024.gada 5.jūlija plkst.00.05 līdz 2024.gada 5.jūlija plkst.14.55, kas atbilst 1 (vienai) brīvības atņemšanas dienai.

[8] Apsūdzētajam ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes 2024.gada 5.jūlija lēmumu piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums izbraukt no valsts (lietas 23.lapa), kas neierobežo personas tiesības vairāk nekā tas ir nepieciešams kriminālprocesa mērķa sasniegšanai, un tie ir atstājami negrozīti līdz sprieduma spēkā stāšanās.

[9] Tiesai ir jānosaka konfiscējamās mantas aizstāšana saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{14}panta 1.^{1}daļu, jo transportlīdzeklis, ar kuru izdarīts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētais nodarījums, pieder citai personai (lietas 37-38.lapa). Lietā ir konstatēta transportlīdzekļa /Transportlīdzeklis A/ vidējā vērtība 27075 EUR (lietas 53.lapa), kuru tiesai nav pamata apšaubīt. Tiesa pievienojas prokurora viedoklim par daļējas transportlīdzekļa vērtības piedziņu no apsūdzētā 10 000 EUR apmērā, kas atbilst apsūdzētā objektīvajām iespējām segt šādu transportlīdzekļa vērtību, ņemot vērā, ka persona ir nodarbināta un saņem ienākumus.

[10] Tiesa konstatē, ka lietā ir radušies procesuālie izdevumi par juridiskās palīdzības sniegšanu apsūdzētajam 96,8 EUR, kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktam un 368.panta pirmo daļu ir piedzenami no apsūdzētā. Tāpat lietā ir radušies procesuālie izdevumi par medicīniskās pārbaudes

veikšanu 839 EUR (lietas 16.-18.lapa), kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 7.^{2} punktam un 368.panta pirmo daļu ir piedzenami no apsūdzētā.

[11] Lietā atrodas trīs CD matricas ar videoierakstiem, kas uzskatāmas par dokumentiem sakarā ar tajos ietvertajām ziņām. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmo daļu CD matricas glabājamas pie krimināllietas materiāliem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 520., 528. un 529. pantu, tiesa

nosprieda

/Persona A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu soda izciešanā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2024.gada 5.jūlija plkst.00.05 līdz 2024.gada 5.jūlija plkst.14.55, kas atbilst 1 (vienai) brīvības atņemšanas dienai.

/Persona A/ piemēroto drošības līdzekli– uzturēšanās noteiktā vietā, un papildu drošības līdzekli – aizliegums izbraukt no valsts, atcelt pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Piedzīt no /Persona A/ valsts labā procesuālos izdevumus 96,8 EUR par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību, un 839 EUR par narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes konstatēšanu, nosakot termiņu to labprātīgai atlīdzināšanai, – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Iemaksas rekvizīti par juridisko palīdzību – saņēmējs: Tiesu administrācija, konta Nr. LV05TREL819045814800B, BIC kods TRELLV22, EKK F22010010; maksājuma mērķis: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr. 15220053324. Iemaksas rekvizīti par narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes konstatēšanu – saņēmējs: Valsts policija; saņēmēja banka – Valsts kase TRELLV22; konta Nr. LV28TREL1060141011200; maksājuma mērķis: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr. 15220053324. Maksājumu apliecinošs dokuments par procesuālo izdevumu atlīdzināšanu iesniedzams tiesā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{14}panta 1.^{1}daļu piedzīt no /Persona A/ transportlīdzekļa /Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /Numurs/, daļēju vērtību – 10 000 EUR (desmit tūkstoši*euro*). Noteikt termiņu daļējas transportlīdzekļa vērtības labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājuma rekvizīti – saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas numurs 90001672316, konts Nr.LV02TREL819045815400B, BIC kods TRELLV22, EKK F22010010, maksājuma mērķī norādot – konfiscējamās mantas aizstāšana, /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, kriminālprocesā Nr. 15220053324. Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams tiesā.

Dokumentus – 3 (trīs) CD matricas ar video ierakstiem, glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu, rīcību ar mantu vai sakarā ar pieļautiem procesuāliem pārkāpumiem var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 10 darbdienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas Rīgas apgabaltiesai, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamība – 2025.gada 30.janvārī.

Tiesnese G.Kuple